

Jaunās mājas

Ernas Taubes stāsts
Amandas Krūmiņas ilustrācijas

Vectēvs saka, ka kaimiņi ir laba lieta. No kaimiņiem var palūgt zāģi, ja jāzāģē koks. Ar kaimiņiem var aprunāties. Kaimiņi var pabarot kaķi, kamēr vectēvs palīdz

Krišjānim un Kristai pārcelties uz jaunām mājām.

Krišjānim kaimiņi nepatīk. Vectēvs grib ar kaimiņiem kādreiz parunāties, bet

Krišjānis ne. Kaimiņiem nav neviena bērna.

Krišjānis stāv pagalmā un osta gaisu. Kaut kas ļoti labi smaržo.

„Vai gribi gabaliņu kūkas?” prasa kaimiņiene.

„Jā, kūku pagāršot var.”

Kaimiņiene māk izcept garšīgu kūku. Kaimiņš paver mājas durvis.

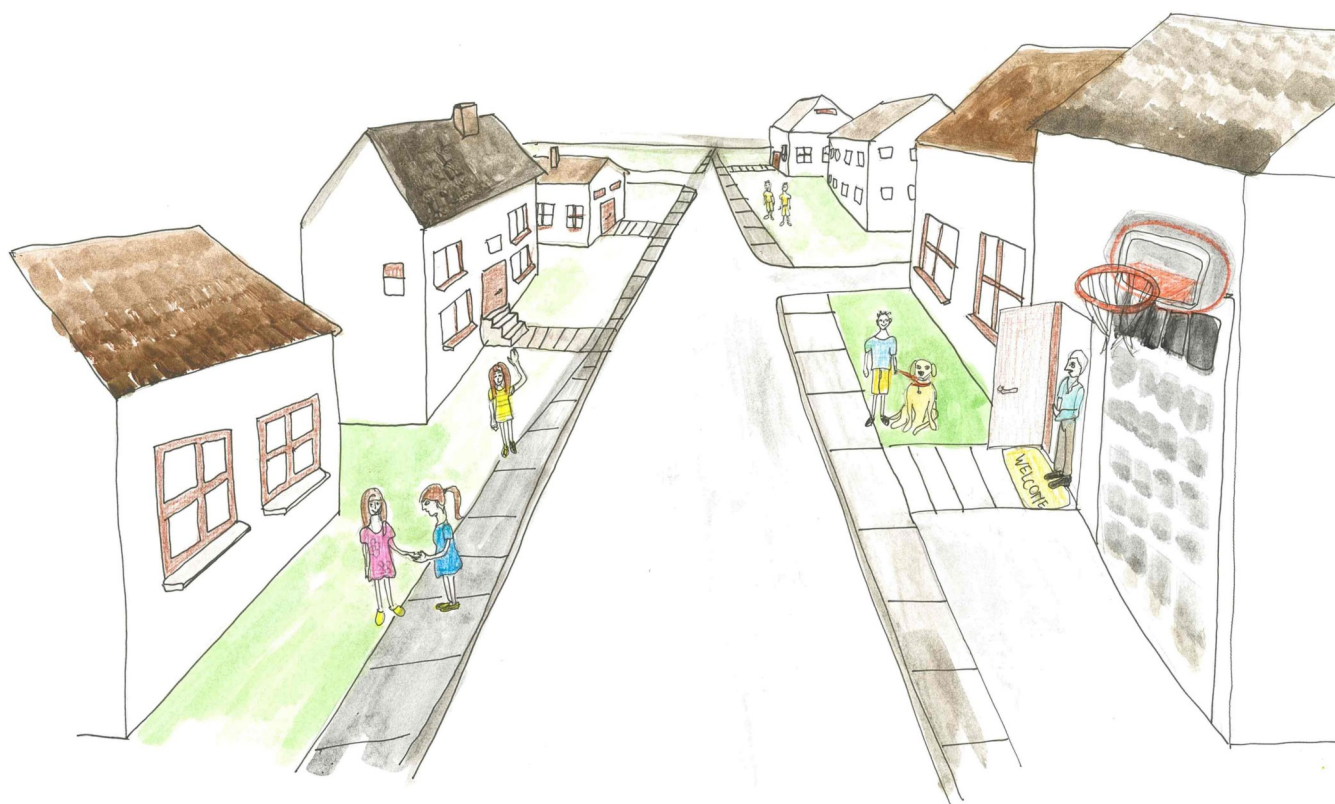
„Gribi nopelnīt naudu?” viņš prasa. „Izved manu suni pastaigāt. Vienreiz dienā. Es labi maksāju.”

Jā, ar suni staigāt arī var, sevišķi, ja suns ir liels un dzeltens ar siltu, slapju mēli.

Pārvedis suni, Krišjānis skatās. Pie kaimiņu garāžas karājas grozs. Kas te spēlē basketbolu?

„Mans mazdēls,” saka kaimiņš. „Viņš pie mums dzīvo visu vasaru. Trīs mājas tālāk dzīvo vēl divi puikas. Un pāri ielai – meitenes.”

Krišjānis stāv un domā. „Kaimiņi laikam ir gan laba lieta,” viņš spriež.

Skolotāju / vecāku lapa

Virsraksts: Jaunās mājas

Autors: Erna Taube

Ilustrators: Amanda Krūmiņa

Līmenis

LIX: 35

Valodas līmenis: A2

Piemērotais vecums: 3.-6. klase

Galvenie tēli:

Vectēvs

kaimiņš / kaimiņiene

Krišjānis

Vārdu saraksts

Pamata vārdu krājums

basketbols	<i>basketball</i>
cept, izcept	<i>to bake</i>
grozs	<i>basket</i>
koks	<i>tree</i>
kūka	<i>cake</i>
mazdēls	<i>grandson</i>
mēle	<i>tongue</i>
pagaršot	<i>to taste</i>
puika	<i>boy</i>
slapjš	<i>wet</i>
vectēvs	<i>grandfather</i>

Paplašinātais vārdu krājums

aprunāties	<i>to have a talk with</i>
gabals (kūkas)	<i>slice (of cake)</i>
garāža	<i>garage</i>
izvest	<i>to take out</i>
kaimiņiene	<i>neighbor (woman)</i>
kaimiņš	<i>neighbor</i>
karāties	<i>to hang, to be suspended</i>
labi maksāt	<i>to pay well</i>
nopelnīt	<i>to earn</i>
ostīt	<i>to sniff</i>
pabarot	<i>to feed</i>
pagalms	<i>yard</i>
palūgt	<i>to ask for</i>
pāri ielai	<i>across the street</i>
parunāties	<i>to talk for a while</i>

pastaiģāt	<i>to walk for a little while</i>
pavērt	<i>to open slightly</i>
pārcēlies	<i>to move (to a new house)</i>
pārvest	<i>to bring back</i>
spriest	<i>to reason</i>
vienreiz	<i>once</i>
zāģis	<i>saw</i>
zāģēt	<i>to saw</i>

Pārrunu jautājumi

- Vai esi kādreiz pārcēlies no vienām mājām uz otrām? Kad?
- Kā tu juties?
- Vai tev ir tuvi kaimiņi? Kā kaimiņus sauc?
- Vai tev kaimiņos dzīvo bērni, ar ko rotaļāties?
- Ar kādiem sporta veidiem tev vislabāk patīk nodarboties?
- Kad tu sporto vai spēlē spēles ar saviem kaimiņiem?

Nodarbības stundā

1. Skolēns uzzīmē ielu ar savu māju un kaimiņu mājām.
2. Amerikā 28. septembrī svin „Labo kaimiņu” dienu. Skolēns uzzina ko vairāk par šo dienu un izdomā trīs veidus, kā iepriecināt savus kaimiņus.

Uzdevumi / Darba lapas

1. Darbības vārds - 1. uzdevums
2. Lietvārdu dzimte un skaitlis - 2. uzdevums
3. Saruna - 3. uzdevums
4. Vārdu krājuma nodarbība - vispārējā nodarbība

Rakstu darbi

1. Mani ideālie kaimiņi - 4. uzdevums
2. Katram savs kaimiņš - 5. uzdevums

Runas vingrinājumi

Kas tas ir? - vispārējā nodarbība

Rotaļa

1. Kaimiņi

Darbības vārdi

— *Atrrod tekstā septiņus darbības vārdus, kas sākas ar burtu "p"! Uzraksti šos darbības vārdus uz pirmajām divām līnijām. Tad iesaisti katru darbības vārdu teikumā!*

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

Lietvārdu dzimte un skaitlis

Uzraksti lietvārdus pareizajā slejā! Norādi, vai lietvārds ir vienskaitlī (viensk.) vai daudzskaitlī (daudzsk.)!

grozs	koks	kūka	mazdēls	mēle
puika	vectēvs	garāža	kaimiņiene	zāģis
kaimiņš	gabals			

Sieviešu dzimte

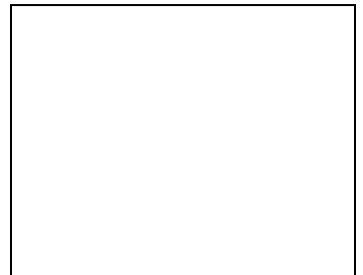
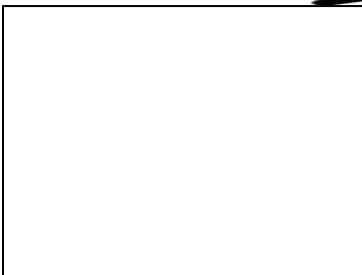
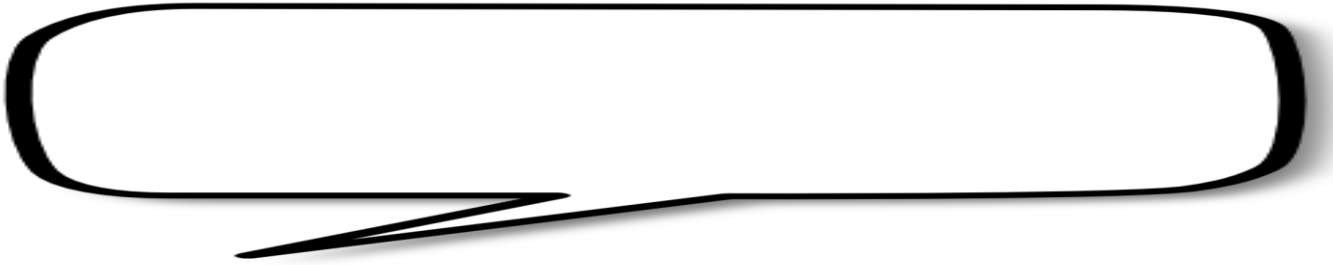
vista (viensk.)

Vīriešu dzimte

Saruna

Stāstā darbojas Krišjānis un kaimiņš. Uzzīmē katru savā lauciņā lapas apakšdaļā. Tad izdomā un uzraksti viņu sarunu!

Mani ideālie kaimiņi

Uzraksti stāstu par saviem ideālajiem kaimiņiem! Vispirms izdomā, kā viņus sauc! Tad izdomā, kur jūs dzīvojat un ko jūs kopā darāt!

Manus ideālos kaimiņus sauc _____

_____.

Mēs dzīvojam _____

Uzzīmē savus ideālos kaimiņus lapas otrā pusē!

Katram savs kaimiņš

Uzraksti lietvārdu, kas raksturo, kur kaimiņi dzīvo! Tad pieraksti katram lietvārdam trīs kādeņus jeb īpašības vārdus.

Kas? Kur dzīvo? Kādeņi jeb īpašības vārdi

kēniņš

pilī

milzīga, grezna, spoža

zaķis

Ilze

putns

suns

varde

pingvīns

skudra

bite

puķe

automobilis

Kas tas ir?

Kas nepieciešams?

1. Balta papīra loksnes
2. Filči (flomāsteri)
3. *Variantam: attēli*

Kas jā dara?

1. Skolēns uzzīmē cilvēka, vietas vai lietas attēlu, taču to nevienam nerāda. *Variants: skolēns sameklē cilvēka, vietas vai lietas attēlu.*
2. Skolēnus sadala pa pāriem.
3. Katram skolēnam iedod arī papīra loksni un filčus (flomāsterus).
4. Viens skolēns stāsta otram skolēnam, kas redzams viņa uzzīmētajā attēlā. Otrs skolēns, klausoties sava pāra paskaidrojumu par attēlu, cenšas to uzzīmēt. Tad apmainās lomām.
5. Kad abi skolēni pēc paskaidrojuma ir uzzīmējuši sava pāra attēlus, viņi tos salīdzina ar oriģinālajiem zīmējumiem vai attēliem un pārrunā atšķirības.

KAIMIŅI

Visi rotaļnieki aplī apsēžas uz krēsliem, viens vidū paliek bez vietas. Viņš iet pie citiem apkārt jautādams: “Kā tev patīk tavs kaimiņš?” Ja viņš dabū atbildi: “Labi!”, tad viņš griežas pie cita, kurš vēlas sev pa labi vai pa kreisi, vai arī abās pusēs jaunus kaimiņus. Ja saņem atbildi: “Man nepatīk kaimiņš pa kreisi/pa labi,” tad nepatīkamajam kaimiņam jāceļas kājās un jāmēģina ieņemt kāda cita atbrīvojušies vieta. Jājautā daudziem, lai visu laiku kāds celtos kājās un atbrīvotos jaunas vietas. Ja vidū esošajam jautātājam izdodas caur veiklību ieņemt kādu atbrīvojušos vietu, tad vietu zaudējušais uzņemas jautāšanu, kamēr arī viņš tādā pat kārtā ticis vietā. Laiku pa laikam jautātājs var arī pavēlēt vispārēju vietu mainīšanu, pie kam katram dalībniekam jāatstāj sava vieta un jāizmeklējas cita. Šādā gadījumā arī jautātājs drīzāk kļūs pie vietas. Šo pašu spēli var uzvest arī laukā, bez krēsliem. Tādā gadījumā var apzīmēt tik daudz koku, cik rotaļā piedalās dalībnieku.

Sagatavots pēc avota internetā: I.Dravniece. Latviešu tautas tradicionālās rotaļas
https://www.lspa.lv/files/research/2018/LATVIESU_TAUTAS_TRADICIONALAS_ROTALAS_ML_2018.pdf